AMAÇ: Sadece hayati tehlike durumlarında, yeterli sürenin olmadığı hallerde; acil kan ihtiyacının karşılanmasını sağlamak .

SORUMLU : Klinik Hekimi

KAPSAM: Klinik hekimleri, TM Sorumlu Doktoru, TM çalışanları

UYGULAMA : Acil durumlarda transfüzyon öncesi uygunluk testleri tamamlanmadan kan ve kan ürününün klinik kullanımı gerekebilir. Çapraz karşılaştırması yapılmamış kanın şiddetli transfüzyon reaksiyonu riski taşıdığı bilinerek, kullanımının sadece yaşamı tehdit eden durumlarla sınırlandırılması gerekir. Böyle bir uygulamanın tüm sorumluluğu endikasyonu koyan hekimindir.Endikasyon, tıbbi kayıtlarda bulunmalı ve istek formunda klinik hekimin ad soyad ve imzası yer almalıdır.

Çapraz Karşılaştırmanın Yapılamadığı Acil Durumlar : Transfüzyon öncesi uygunluk testlerinin temeli ; alıcı ve vericinin kan grubu uygunluğudur. Acil durumlarda her iki kan grubuna bakılarak çapraz karşılaştırma yapılmaksızın ABO – Rh (D) uygunluğu ile transfüzyon yapılabilir. Hastanın eski kayıtları ya da bilinen kan grubu beyanıyla transfüzyon YAPILAMAZ .Kan grubu tiplandirmasi için yeterli sürenin olmadığı hayati tehlike durumlarında ise O Rh (D) NEGATİF eritrosit süspansiyonu ve /veya AB grubu TDP kullanılabilir.Böyle bir durumda kan merkezi telefonla bilgilendirilir ve transfüzyon öncesi örnek ve kan istek belgesi en kısa zamanda gönderilir. Transfüzyon acil koşullarda yapılmış olsa dahi mevcut örnekle en kısa sürede kan grubu tiplendirilir ve çapraz karşılaştırıması yapılır. Çıkışı yapılan kan bileşenlerinin hortum segmentleri uygun ısıda 7 gün saklanır.

Kan Bileşeninde Kan Grubu Seçim İlkeleri : Hastayla aynı ABO ve Rh (D) grubu eritrosit süspansiyonu seçilir. ABO aynı eritrosit süspansiyonu bulunamıyorsa plazması uzaklaştırılmış O grubu eritrosit süspansiyonu tercih edilir. AB grubu hastalarda AB grubu ES kullanılmalıdır. Ancak bu olası değilse A veya B grubu (tercihen B grubu öncelikli olmak üzere) ES verilebilir. Rh D pozitif olanların Rh D NEGATİF kan almalarında sakınca yokken; Rh D negatif olan, özellikle doğurganlık çağındaki kadınlarda Rh D NEGATİF kan kullanılmalıdır. Rh D negatif kız çocuklara veya doğurganlık çağındaki kadınlara Rh D POZİTİF trombosit verildiği zorunlu hallerde 250 ıu Anti –D Ig im veya sc. Uygulanmalıdır.

Tam kan ve ES larında ABO ve Rh D uygunluğunun yanı sıra hasta ve bağışçı arasında çapraz karşılaştırma uyumu aranır.TDPda ABO yeterlidir. Rh D uyumu aranmaz .Trombosit süspansiyonlarında ABO Rh D uyumu gerklidir . Trombosit süspansiyonlarındaki eritrosit miktarı 5 ml altıdaysa çapraz karşılaştırma yapılmasına gerek yoktur.